

Torontal

1924 augusztus 8. péntek

Postaripa u getovom placena
Postavitelidj kszpznben fizetve

Veliki Beckerek, 53. evf., 179. szam

TORONTAL

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Beckerek, Obilteva (Zapolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:	Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 2 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Beckerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	

Az ellenzék szónokai a deklaráció fölötti vitában.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, aug. 6.

A radikális-párt ma déltán négy óraker ülést tartott, amelyen hosszú vita után elhatározta hogy a párt a kormány deklarációjára fölötti vitában két szónokkal vesz részt. A radikális-párt részéről Trifkovity Márk volt miniszter és Radonity Jován képviselők fognak beszélni.

A független demokrata-párt részéről Pribiesevity, Luknity és dr. Krizmán szólnak hozzá a kormány deklarációjához.

A Dawes-javaslat megvalósul.

Páris, aug. 6.

A Petit Parisien értesülése szerint Németország a gazdasági és katonai kiürítésnek egy időben való végrehajtását követeli december 31-ig. Ezzel szemben hajlandók a németek a franciákat és a belgákat egy előnyös kereskedelmi szerződéssel kárpótolni. Annyi mindenesetre látható, hogy a kiürítésről szóló megügyezéstől függ a konferencia sikere vagy kudarca.

Ma déliótt nyújtották át a konferencia főtitkárának a németek memorandumát. Leghosszabban a szankciókkal foglalkoznak a németek, amelyeknek fegyveres alkalmazásához nem járulnak hozzá. A gazdasági kiürítéssel, amnesztiával, delogi szállításokkal, a döntőbírótság kérdésével a memorandum egész röviden foglalkozik. Az általános benyomás az, hogy a Dawes-javaslat megvalósul.

Herriot kész lenne a Ruhr-vidéket kiüríteni, ha ezért a szövetségesek leszálltanak a francia háborus tartozásokat. Anglia és Amerika azonban a kiürítés és a háborus tartozások junktimját elutasítja.

Az angol sajtó nagyon meg van elégedve Marx kancellárral. A Times azt írja, hogy Marx beszédének tapintatával és határozottságával a legkitünőbb benyomást tette, főleg annak hangsúlyozásával, hogy a német kormány el van tükelve arra, hogy végrehajtja a Dawes-tervezetet.

Ujra kezdték az angol—orosz tárgyalásokat.

London, aug. 6.

Az angol—orosz tárgyalásokat, amelyek tegnap megszakítottak, ma újra folytatták. A megszakítás oka az volt, hogy az oroszok nem akartak hallani a külföldiek nacionalizált birtokainak visszaadásáról.

Felolvasták a kormány deklarációját.

A szkupstina ülése.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, aug. 6.

Ritkán előzte meg valamelyik parlamenti ülés: olyan hatalmas érdeklődés, mint a mai. A Milos Veliki utcának az Angol Bankig terjedő része hullámozott a kíváncsiaktól, a parlament előtt pedig zsufolásig megtelt a tér emberekkel, akiknek jelen éktelen része juthatott csak be a szkupstinába. Az összes képviselői klubok reggel kilenc órára már tömve voltak, amikor a nagyterem esengője éles hangon hívta a képviselőket az ülésterembe.

A szkupstina termében a pártok elhelyezésében némi változás állott be. A németek megtartották régi helyüket a teren szélső jobb oldalán. Ugyanesek régi helyükön — a közepén — maradtak a radikálisok és független demokraták. A Davidovity-párt, a klerikálisok és muzulmánok, akik eddig a jobboldalon voltak, mos. a baloldalra ültek, míg a szélsőbaloldalon Radicsék és a földműves-párt helyezkedett el.

Fél tíz óraker nyitotta meg Jovanovity Ljuba hankelnök a szkupstina ülést.

Vojovity a Ház titkára felolvassa ezután az új kormány kinevezéséről szóló ukázt, amit a kormányzópartok nagy éljenzéssel vesznek tudomásul. Ezután Davidovity Ljuba miniszterelnök emelkedik szólásra és felolvassa a szkupstina rendkívüli ülészakát megnyitó királyi ukézt. A szkupstina a királyi szózat elhangzása után lelkesen üntet a király mellett.

Davidovity Ljuba miniszterelnök ezután halotti csöndben felolvassa a kormány deklarációját.

A kormány deklarációjára

Tisztelt Képviselő Urak! A kormány, amelynek vezetése nekem jutott szerenésül, első kötelességének tartotta, hogy minél gyorsabban mutakozzék be a szkupstinának, hogy feltárhassa előtte munkaprogramját és hogy ehhez a szkupstinától kérje ki a jóváhagyást. Ez volt az oka annak, hogy a kormány megalakítása után első határozatként az alkotmány 52. szakasza értelmében Öfelségének a szkupstina rendkívüli egybehívását javasolta. Én részemről ki akarom fejteni, hogy a kormány szilárdan és tántorithatatlanul megmarad a parlamentarizmus keretein belül olyképen, hogy ismertetem a kormány politikáját, amelyet folytatni kívánok.

és azt a szkupstina objektív kritikája alá bocsájtom.

A kormány belpolitikája.

Az új kormány, képviselő urak, amikor az ország kormányára került, azon szilárd elhatározással került oda, hogy az ország belpolitikáját oly irányba terelje, ahogy a leggyorsabban és a legmegfelelőben fog tudni a belső viszonyok végső és szerenés konszolidációjához jutni.

Teljes tudatában vagyunk annak a rengeteg nehézségnek, amelyek elének tárulnak egy olyan országban, mint a miénk, amely nagy területi kiterjedésű és olyan ország-részekből van összeállítva, amelyek évszázadok óta különváltan éltek fölünk. Meg vagyunk azonban győződve, hogy mindezen nehézségek áthidalhatók és pedig gyorsan és kielégítően, ha az állam politikája oly irányba terelődik, amely fölbizosítja és megerősíti a testvéri érzést bennünk. Elérhető ez, ha mindazok, akik a nép, a történelem és a jövő előtt felelősek az államügyek vezetéséért, józansággal igyekeznek elmélyedni az összes problémák megoldásánál és ha igyekeznek elérni azt a nagy és széles látókört, amely nélkül a mai időkben egy ilyen nagy alkotó munka nem vihető keresztül. Elérhető ez, ha kerüljük a bennünket elválasztó céltalan és civódáshoz vezető politikai formalitásokat és ha mindig azt tartjuk szem előtt, hogy a magunk közös házáat csak együttes munkával, közös megértéssel építhetjük föl. Ha ezt a munkát őszintén becsületesen elvégezzük, úgy a Szerbek, Horvátok és Szlovének királyságában rend lesz, mert az egyes nemzetiségeknek nem lesz okuk egymásra féltékenykedni, mert egyiksem allegálhat magának több jogot a másikkal. Őszintéknek, lojálisoknak kell lennünk egymáshoz minden fenntartás és utógondolat nélkül teljes testvéri szeretettel és bizalommal. Ezen alapszik Képviselő Urak a kormány belpolitikájának a gondolata.

A kormány külpolitikája.

A külpolitikában a kormány magatartásával, odaadó munkájával, mindenki vel szembeni fellépésével gondoskodni fog arról, hogy világosan körvonalazza nemzeti államunk nemzetközi fontosságát. A népnek büszkének kell lenni országára.

Állandó figyelme fordítva az állam védelmi erejének fejlesztésére és erősítésére, a legnagyobb figyelemmel fogjuk megőrizni és nevelni nagy összeköttetéseinket és a népek szimpátiáját.

Azon leszünk, hogy az a szövetségi viszony, amely Franciaországhoz, Amerikához és Angliához köt, politikánk változailan elemeként maradjon meg. Gondoskodni fogunk arról, hogy az Olaszországgal kötött szerződést megtartsuk azon reményben hogy ez mindkét államra csak hasznosható lesz. Minden erőnkkel rajta leszünk, hogy a Csehszlovákiával és Romániával fennálló baráti és szerződési viszonyunk még intímébbé legyen, mert meg vagyunk róla győződve, hogy a déli és Keleteurópa békéjének ez a biztosítaka.

A nemzetközi szerződések tiszteltben tartásával a királyi kormány gondoskodni fog arról, hogy a többi, különösen a szomszédállamokkal korrekt és baráti viszonyban álljon.

Azon az elven állva, hogy a Balkán a balkáni népeké, a királyi kormány különös gondot fordít a balkáni szomszédállamokkal való jóviszony ápolására. A kormány reméli, hogy a közös érdek k, amelyek az összes balkáni népeket egymáshoz fűzik és annak tudata, hogy szabadságukat és függetlenségüket egyik állam sem veszélyezteti, még szorosabb kapcsolatot fogja egymáshoz fűzni a Balkán népeit.

A Szovjetországgal való viszony helyreállítására nézve a kormány szolidáris marad a nyugati hatalmakkal, de reméli, hogy rövidesen meg fogja találni a módot, hogy az Oroszországgal való testvéri jóviszonyt visszaállítsa.

A legközelebbi program.

A deklaráció ezután áttér a kormány legközelebbi programjára. A korrupciónak szólna kijelenti, hogy minden eszközzel és ha kell drákói szigorúsággal fognak véget vetni a korrupciónak és rendet teremtenek az államvezetésben.

Az adminisztrációt egyszerűsíteni fogja a kormány.

A polgári jogokra nézve kijelenti, hogy az alkotmány és az ország törvényeivel biztosított polgári jogokat tiszteletben tartja és mindent megtesz azon kísérletek letörésére, amelyek ezen jogokat veszélyeztetik vagy az állami jogrend erőszakkal való megdöntésére irányulnak.

Az önkormányzatra nézve kijelenti, hogy mielőbb hozzájárul az önkormányzati probléma rendezéséhez és az erre vonatkozó törvényt meghozza.

Az első törvényjavaslatok.

A legközelebbi törvényjavaslatok, amelyek az új kormány a szkupstina elé terjeszt, a hadirokantokról, az árvízkarosultak segélyezéséről, a földmives hitelekéről, az adóreformról és az állami tisztviselőkről szóló törvény módosításáról szól.

A kormány deklarációja után Jovanovity Ljuba házelnök javasolja a holnapi ülés napirendjének megállapítását.

A holnapi ülés napirendjén szerepel: a kormány deklarációja felletti vita és az árvízkarosultak segélyezéséről szóló törvényjavaslat áttanulmányozó bizottság választása.

A jóvátételi fizetések új rendje.

London, aug. 6.

Mac Donald az alsóházban nyilatkozott a konferencia eredményeiről és a többek között a következőket mondotta:

Németország az ezután felállítandó gyűjtőpénztárakba fog fizetni, abban a fizetett értékek egy része Angliába, másik része Franciaországba fog befolyjni. A mulasztás megállapítása ezek után két alapon történik, az első a Dawes-tervezet, a második a versaillesi szerződés.

Gondoskodni fognak róla, hogy a jövőben igazán csak nyilvánvaló szándékos mulasztások kerüljenek a jóvátételi bizottság elé, ahol az amerikai megfigyelő részt vesz a mulasztás megállapításában. Németország panaszával a jóvátételi bizottsághoz fordulhat vagy egy németekből és a szövetségesekből álló hattagú bizottsághoz.

A londoni konferenciát nem fogják szombaton befejezhetni

London, aug. 6.

A németekkel való tanácskozási tizenegyes bizottságot alakítanak, amely Amerika, Anglia, Franciaország, Japán, Olaszország, Németország és Belgium két-két miniszteréből áll, akik megfelelő szakértőket visznek magukkal.

Marx a bizottságban csak németül beszél. Az összes beszédeket németre, franciára és angolra fordítják le a tolmácsok.

A németek egész éjszaka tanulmányozták az iratokat. Lehetséges, hogy az első teljes ülést ma tartják meg. Annyi azonban megállapítható, hogy a konferenciát alig fogják szombatra befejezhetni.

Franciaország és Magyarország viszonya.

Budapest, aug. 6.

A Pesti Napló közli Painlevé nyilatkozatát Magyarország és Franciaország viszonyáról.

Franciaország különös figyelmet fordít Magyarországra — mondja a nyilatkozat. — Ismerik a Magyarország gazdasági erőforrásait. Megtanulták tisztelni a nemzetközi tudományos kongresszusokon a magyarok ragyogó kvalitásait. Szimpátiával kísérik az ország nagy harcait a gazdaság rekonstrukcióját.

A nacionalista szervezetek likvidálását követelik a horvátok.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Zagreb, aug. 6.

A „Hrvat” mai száma vezetőhelyen cikket közöl, amelyből az alábbi részleteket közöljük:

„Az Orjuna, amelynek legfőbb patrónusa Pribiesevity Szyetovár, teljesen terrorista alakulattá változott át és Horvátországban, Szlovéniában és az ország minden vidékén harcot provokál ki és rettegésben tartja a békés lakosságot. Pasity Nikola ugyanazokra a célokra, amelyekre az Orjuna alakult, megszervezte a Szrnaot, amely ugyanazokkal a módszerekkel működik, mint testvér egyesülete. Hogy mennyi ember halálát okozta az Orjuna az országban, azt ma nem lehetne pontosan megállapítani. Minden egyes meghalt emberért Pribiesevityre hárul a felelősség, aki az Orjuna akcióinak szellemi irányítója. Pribiesevity kormányrajuása alkalmával az Orjuna egymásután rendezte a véres összeütközéseket, néhány hónapi minisztersége elegendő volt ahhoz, hogy kiprovokálja a trbovljei vérengzést, a zagrebi véres szokolünapélyt. Pribiesevity két ingesének véres táncát a horvát ifjúság körében reakciót váltott ki, meg-

alakította önvédelmi egyesületét a Hanaot, amely csak az ütések kivédésére alakult meg és nincsenek támadó szándékai. A Pasity-kormány tisztában volt az Orjuna céljaival és mégis engedélyezte az egyesület működését és az alapszabályokat jóváhagyta. A sajtó legelső pillanatoktól kezdve követelte a nacionalista alakulatok feloszlását, a kormány azonban a feloszlítás helyett még segítségére sietett azoknak a szervezeteknek és felfegyverezte őket. A fiatalokat nem is lehet okolni az eseményekért. Azok a hibások, akik a harcukat ezt a módszerrel választották politikai fegyverül. A Davidovity-kormányuk sürgősen be kell tiltania a szervezetek működését, még mielőtt komolyabb kellemetlenséget nem okoznak az új kormánynak. Igéretet kapunk, hogy a kormány vaskézrel véget akar vetni a nacionalista szervezetek kilengésének. Petrovity Nasztasz belügyminiszterre hárul az a feladat, hogy az országot megtisztítsa ezektől a kétes egzisztenciájú emberektől. Ha sürgősen ebben az irányban nem történik intézkedés, akkor még igen sok meglepetés érheti az országot.”

Séta a munkásbiztosító körül.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, aug. 7.

Olyan intézményeknek, amelyek a nagyközönség szolgálatában állnak, tulajdonképpen nagyon sokat kellene adni a külsőségre. Azoknak mindenkor és mindenben példát kellene mutatni és ilyenformán lehet övé tenni, hogy a tömeg izlése fejlődjék, nevelődjék és helyes mederbe kerüljön. Ha egy magán ember háza ajtóinak kilincseit Benvenuto Cellini ötvösmunkáiból válogatja ki, az smokkság — de egy muzeumnak, középületnek például már egyenesen kötelessége még a kilincseink is művészi munkával közelebb jutni az emberi lélekhez. Ez jut eszembe, valahányszor a mi hatalmas külsejű közintézményeink házaát látom, amelyeket valahogy úgy tervezek mindig, hogy minél ridegebb, minél barátságtalanabb legyen. Hogy már az épület külsejével is dokumentálja azt a féltelmet nem ritkán indort, amely az ügyes-bajos embert, akinek ott dolga van, elfogja. Az a sok disztelen kopasz fal és legjobb esetben „vakolatnagyszerűség”, ami a középületeink külsőségeit jelenti, egy eszmeszegény kornak az emléke. És ehhez a külsőséghez méltán csatlakozik a belső: A minden szépészeti érzéket egyenesen felöklelő butorok, tintapecesetes padló, butor, piszok, por, pókháló mindenfelé, a hivatalos szobákban szalonnéző hivatalos szolgák, kopasz falak, amelyek egyedül díszre egy-egy kiváló izlésről tanuskodó „Ne köpi a padlóra” felírás. Egyenesen nem esodálatos, hogy a tömegnek izlése eldurvult.

Valósággal iskolapélda erre a munkásbiztosító pénztár betegrendelője és központi kezelő hivatala. A rendelő egy házban van,

amelynek akkora kövezett udvara van, mint egy jókora férfiszékkel, mint egy annyiféle szag ezen a kis udvaron, amennyit csak ki lehet találni, de — mind rossz. A rendelőnek, amely egy körülbelül huszuszonnégy méter nagyságú szoba — azonban csak kétharmada áll a közönség rendelkezésére. És ebben a kis, nem szellőztethető, piszkos zugban nyüzög, hemzseg egyszerre néha-napján negyvenötven beteg ember, aki hála a modern hygienikus követelményeknek, össze-vissza fertőzheti a másik embertársát. Hátha még esik az eső, vagy tél van és fűtenek ebben a helyiségben. Az a sok mindenféle „ahány ház, annyi szag” kibújik a ruhákból — ember legyen a talpán, aki ott nem lesz beteg. A többi cifra dologról nem is akarok beszélni.

Az intézmény másik része a kezelő osztály a ház emeletén van elhelyezve Sötét, dohos kis lyukak, alig egy-két tágas szoba van itt, de ha nagyobb a szoba, már négy-öt szegény tisztviselő güreöl benne, aki természetesen eleszi egymás elöl a jó levegőt. Mégis érdekes volna tudni, hogyha Zágrebben építhetnek a munkásbiztosító intézménynek egy központi palotát, amely állítólag öfven millió dinárba kerül, miért ne építhették volna azt úgy, hogy csak tizenöt millióba került volna és a többi 35 milliót osztották volna szé a Vajdaság nyomorgó intézményei között, hogy emberi szállásokba kerülhessenek ezek is.

Teljes holdfogyatkozás lesz augusztus 14-én. Ez év augusztus 14-én egész Középeurópában látható teljes holdfogyatkozás lesz. A holdfogyatkozás este hét óra harminc perckor áll be. A holdfogyatkozás vége tizenegy óra felé lesz.

HIREK

— aug. 7. —

Eljegyzés. Stojanovity Milán kan. phil., a beográdi Nemzeti Színház rendes tagja eljegyezte Staity Nadesdát, a beográdi Nemzeti Színház rendes tagját.

Leégett a nyitrai vár. A nyitrai püspöki vár tegnap este ismeretlen okból kigyulladt és a főépület legfelsőbb emelete az összes butorokkal együtt porrá égett. A tüze a várban lévő vízhány miatt nem bírta lokalizálni.

Halálozás. Laikó Sándor a Vojvodina-szálló éttermi főpincére 29 éves korában meghalt. Temetése augusztus 7-ikén délután 4 órakor lesz a Car Dusanova utca 35. sz. házából.

Az anyós bosszút áll

Az anyósok ugylátszik titkos világszövetséget alkotnak, amely bosszút áll társaikon elkövetett bűnökért. Nemrég bejárta az anyósokat és lapokat az a hír, hogy egy budapesti munkás úgy szabadult meg anyósától, hogy beledobta a Dunába, szépen megvárta, míg belefutott, majd mint aki jól végezte dolgát, hazament. Ezzel csak kezdetét vette az anyósok és vők közötti harc, mert most viszont egy anyós akarta a másvilágra expedálni a vejét, még pedig, mivel most gyakorlati a dinamitrobbanások, egy kicsit fel akarta robbantani. Somkutyán Ávrám összevezett anyósával, majd befeküdt aludni. A bosszúálló anyós dinamitpatrontól helyezett a vő hóna alá és formálisan fölrobbantotta a vejét. Somkutyán culyos sérüléseket szenvedett, a megszökött anyóst pedig körözik. Lehet, hogy valamelyik más anyósnál rejtezik. Hírek szerint az esettel rendkívüli kongresszus kereében foglalkozik az Anyósok Világszövetsége.

Füstölő rikorderek. Híres emberek, köztük orvosok is — de leginkább azok, kik nagyjából szellemi munkával foglalkoznak — sokat dohányoznak. Bismarck emlékirataiban maga mondja el, hogy ötven év alatt százötvenezer szivart szívott el. Átlag nyolcat naponként. Edison, a neves felaláló, erősebb dohányos. Naponként tiz-tizenkét szivart füstölt el, de emellett cigarettázik és pipázik is. A múlt évben Wienben meghalt egy 73 éves ember. Ötven évi szivarfogyasztással 628.715 darab volt. Ezenként tehát 18.000 és naponként 35 darabot fogyasztott. Még magasabbra vitte Van Klags nevű hollandus. Nyolcvan éves koráig hetenként 15 font dohányt pipált el.

Kinevezés. Az alispán kinevezte Vojin Momirov botosi lakost közvéleményi írnoknak Botosra.

* ??? INTIM BAR ???

Az első verbázi kiállítás megnyitása. Az I. verbázi kiállítás hivatalos megnyitása nem augusztus 9-én, hanem augusztus 10-én 3. u. fél egy órakor lesz a kereskedelemügyi és a földmívelésügyi miniszter jelenlétében. A kiállítást 9-én nyitják meg a közönség számára, de a hivatalos megnyitás augusztus 10-ikén szintén a közönség jelenlétében lesz.

Óriási Madrasban óriási melyek Mintegy az árvíz

Ha a jeleniki miniszter tette. Ez nek is és fél két mul határába azonban men. ha börtönben a is tilos, az esete millió A keres lebbzte arra, hoz össze a doltá, ho rotválna

???

Jó alkalmat húr stb árban Tónél. kapható bármely pontosan nek a Zongora hangoló

Kör

Megáll nimális jelentő térümba volt, amel lényegi cukorvise selő vette kat meg szállító vita után, térümba, lők képy répa árn harminc termelők termés ele gont. A földmívely lekedésügy száz vagy melyet a rium jelen ki is utal

A magya dapestről vetségi kó temberben Nemzeti I zalék lom kölönjegy kebben fo a hét vége

A falato lása. Sifók lationmellé kalékát eh pora. A leg tette a szöl

Torontal

Óriási áradások Déljindában. Madrásból jelentik, hogy Déljindában óriási áradások vannak, a melyek óriási anyagi kárt okoznak. Mintegy ötvenezer ház pusztult el az árvíz nyomán.

??? INTIM BAR ???

Ha a keeskebőr szőrös. Aradról jelentik: A keeskebőr kivitelét egy minisztertanácsi rendelet szabaddá tette. Ez alapon egy aradi cég utának is indított Csehszlovákiába 2 és fél vagon keeskebőrt, körülbelül két millió lei értékben. A halmi határállomáson lévő vámközegek azonban a szállítmányt azon a címen, hogy a kormány csak keeskebőrök kivitelét engedte meg, ellenben a keeskeször kivételre továbbra is tilos, csempészésnek minősítették az esetet, az árut lefoglalták és hét millió lei pénzbírsággal sújtották. A kereskedő természetesen megfellebbezte az ítéletet, hivatkozva arra, hogy ő is szőrösen vásárolta össze a bőroket és igazán nem gondolta, hogy kivétel előtt le kell botortálnia.

??? INTIM BAR ???

Jó hangu iskolahegedűs azok alkalmasságai: vonó, tók, kwint tiszta hur stb kizárólag a legutányosabb árban **Tóth A. speciál hegedűkészítőnél**, (a betegséggel szemben) kapható. Készít mesterhegedűket bormély modell után. Javítások pontosan és szakszerűen eszközöltetnek a legművésziesség kivételben. Zongora- és harmoniumjavítások, hangolások elfogadhatnak.

Vas- és fémöntvényeket Krausz Val, Veliki Beeskerek. — Telefon szám 329.

Közgazdaság

Megállapították a cukorrépa minimális árát. Beográdi tudósítónk jelenti: A földművelésügyi minisztériumban ma délelőtt konferencia volt, amelyen dr. Kulovec földművelésügyi miniszter meghívására a cukorgyárosok és a termelők képviselői vettek részt, hogy az idej árakat megállapítsák és a termés elszállítását biztosítsák. A hosszas vita után, amelyben egy a minisztérium, mint a gyárak és a termelők képviselői résztvettek a cukorrépa árát száz kilogrammonként harminc dinárban minimálták. A termelők bejelentése szerint az idej termés eléri a kilencvenezer vagonot. A termés elszállítására a földművelésügyi minisztérium a közlekedésügyi minisztériumtól nyolcszáz vagon átengedését kérte, melyet a közlekedésügyi minisztérium jelenlévő képviselője azonnal ki is utalt.

A magyar kölesön a tőzsdén. Budapestről jelentik, hogy a népszövetségi kölesönkötvényeket szeptemberben bevezetik a tőzsdére. A Nemzeti Bank addig is már 75 százalékos lombardkölesönt ad rájuk. A kölesönjegyzés különben a legélénkebben folyik és valószínűleg már a hét végén le is fogják zárni.

A balatonmelléki szőlők pusztulása. Siofokról jelentik, hogy a balatonmelléki szőlők hetvenöt százalékát elpusztította a peronoszpóra. A legtöbb szőlősgazda beszűntette a szőlőművelést.

Uj forrongás Spanyolországban.

— A „Torontal” tudósítójának távirata. —

Páris, aug. 6. A Journalnak jelentik Madridból, hogy a politikai körök szerint Spanyolországban döntő események vannak küszöbön Marokkó miatt. De Rivera diktátorsága nem hozta

meg a kívánt eredményt, úgy hogy benfentesek a diktátor lemondásáról beszélnek.

De Rivera megszakította castiliai utazását és visszament Madridba, hogy a királlyal tanácskozzék.

Sport

Nem lesz több olimpiász?

Mindenki elégedetlen a párisi olimpiázzal.

Az olimpiászok törhetetlen harcosai is arra a következtetésre jutottak a legutóbbi olimpiai játékok után, hogy Párisban az olimpiai játékok nem szolgálták a nemzetek barátságának kimélyítését, hanem az állandó verekedésekkel, botrányokkal és néhány bírónak a pártokodásával lehetetlenné teszik a legközelebbi olimpiászok megrendezését.

Párisi tudósítónk jelentése szerint a boxmérkőzéseken történt botrányok után Coubertin báró, a nemzetközi olimpiai bizottság elnöke kétségbeesetten járják a colombesi stadionban és elkezdett hangon nyilatkozott, hogy a legközelebbi olimpiáson olyan bírót kell a sorompóba állítani, akik tulteszik magukat minden sovinizmuson és egyedül a sportban elért tényleges eredmények alapján igazságosan bírskodnak.

Coubertin báró volt az, aki a párisi olimpiai játékok záróünnepén az olimpiai zászlót átnyújtotta Amsterdam polgármesterének, jelezvén vele azt, hogy négy év múlva lesz Amsterdamban az olimpiász és a világ atlétái ott fogják megvívni testedző csatájukat De nem mindenki gondolkodott úgy, mint Coubertin báró. Erélyes hangok hallatszottak a párisi olimpiai játékok gyára rendezése miatt s azzal kapcsolatban több nagy nemzet képviselője kijelentette, hogy ne rendezzenek többé olimpiászt, mert ezzel nemhogy előmozdították volna a nemzetek közjé békét, hanem haragot, viszályt és ellenségeskedést idéznek elő. Az angol sportszövetségek vezére kijelentette egyik párisi újságíró előtt, hogy Anglia nagyon meg fogja gondolni a legközelebbi olimpiáson való részvételt. Az olyan versenyeknél, ahol nem a bírák döntötték el az elsőség kérdését, minden simán ment, ellenben amikor a bírának kellett ítéletet mondani, mindig botrány tört ki. Ez az oka annak, mondja az angol sportszövetség vezetője, hogy a párisi olimpiász nem

volt sima lefolyású. Mindegyik bíróját nemzetének érdekét védte és így a legtöbb esetben igazságtalan ítéletek történtek.

Az angol sportszövetségek a napokban érkezőleg tartanak Londonban; ahol megbeszélnek a Párisban történt incidenseket és ezzel kapcsolatban határozatot hoznak az irányban, hogy Anglia elküldi-e sportolóját a legközelebbi olimpiászra. Az angol sportférflak nagy többségének az a véleménye, hogy ne legyen többé olimpiász és valószínűen a londoni érkezőleg ez a felfogás jut majd érvényre.

Az olimpiai játékokkal azonban nemesak az angolok nincsenek megelégedve, az amerikaiak körében is erős mozgolódás van az olimpiai játékok eltörléséért, a svédek, norvégok szintén az angol álláspontot osztják, úgy, hogy könnyen előállhat az a helyzet, hogy Amsterdam város polgármestere a Párisban kapott olimpiai zászlót olimpiai játékok rendezése nélkül visszaadhatja Coubertin bárónak. Európa sportközönsége most feszült érdeklődéssel figyeli az olimpiai játékok utórendezését és az érdeklődés most a Nemzetközi Olimpiai Bizottság legközelebbi ülése felé irányul, amikor is foglalkozni fognak az olimpiászok ellen elhangzott nyilatkozatokkal.

Beeskerek legújabb sportpályája augusztus végén nyílik meg.

— A „Torontal” tudósítójától. —

Beeskerek, aug. 7.

Beeskerek legfiatalabb sportegyesülete ének saját hajléka nem sokára vendégszeretően megnyílik a sportkedvelő közönség előtt. A vasutasok sportklubja kezdett a bégaparti állomás mellett sporttelep építeni. Az új sporttelep építési munkálatai nagyrészt elkészültek már, úgy hogy rövid idő kérdése csak, hogy ez a második sporttelep is megnyíljék a közönségnek.

A telep közvetlenül a bégaparti állomáshoz vezető út mellett fekszik és az előleges tervek szerint vasárnaponként a keskenyvágányvasut külön járatai fogják a közönséget a belvárosból a sportte-

lepre kivinni. A telepen futball- és atletikai-pálya épül, a közönség számára nagy tribün készül, továbbá vendéglő és intézőház.

A klub igazgatósága úgy tervezi, hogy augusztus 24-ikén megnyitja Beeskerek legújabb pályáját. Vendéglő a megnyitásra alighanem egy beográdi csapatot fognak meghívni.

Uszóverseny Beeskereken. A Vivó- és Teniszklub pénteken délután fél 5 órakor tartja meg már a mult hétre hirdetett, de az esős időjárás miatt elhalasztott uszóversenyét. — Az érdekesnek ígérkező versenyen gyermekversenyek (kis-lányok és kisfiúk részére), férfi- és hölgyuszósorozatok, férfi- és hölgy-staféták és két pólócsapat, férfiak és hölgyek csapatmérkőzése szerepel. A versenyen minden beeskerek-i uszó részt vehet, egyleti színekben vagy egyleten kívül is. Az uszók az egyes versenyszámokban való nevezésre pénteken délelőtt 11 óráól 12 óráig és délután 4 óráól fél 5 óráig jelentkezhetnek a Fischer-féle uszodában. — A versenyeket úgy az uszodából fűrdőruhában, mint az uszodával szemközt lévő parton elhelyezendő ülőhelyekről nézheti végig a közönség.

Az Obility vasárnapi kermisszén az atletikai, autó-, bicikli- és futballversenyek mellett még vivóversenyt is rendez, melyet este a megyeháza nagytermében tartanak meg.

Az Obility vasárnapi kermisszén tombolaversenyt rendez. A kereskedelmi- és iparkamara felhívja a kereskedőket, hogy ajándékozzanak a nevezett egyletnek díjakra alkalmas tárgyakat.

Az Obility vasárnap esti mulatságára váltott jegyek érvényesek a vivóversenyre is, melyet vasárnap este tartanak meg a megyeháza nagytermében.

A Beeskerek-i bajnokság végső állása. A bajnokságot az Obility szépen szereplő csapata nyerte 9 pont előnnyel, összesen egy pont vesztéssel. A tavaszi szezon az Obility pontvesztés nélkül fejezte be. A második Szlavíja a tavaszi szezonban csak 3 pontot tudott szerezní. Ez azonban nem a csapat gyöngesége, hanem hihetetlen balszerencséje miatt történt. Az Obility után a legszebben szerepelt a Kadima csapata, mely 6 pontot szerzett ebben a szezonban.

A bajnoki tabella a következőkép alakult ki:

1. AK Obility 19 pont.
2. SK Szlavíja 10 pont.
3. SK Kadima 9 pont.
4. Ratarszki SK Borac 9 pont.
5. SK Zseljeznicsar 8 pont.
6. SV Schwäbische 3 pont.

Büntetésből 2 pont levonandó.

Az eredeti 875c

Schicht-szappan

a „Szarvas”-védjeggyel, kiméli pótolhatatlan fehéreneműjét.

Figyelem a Schicht névre és a „Szarvas” védjegyre.

TÖZSDE

Augusztus 6

Beograd, (Zárlat.) London 365, Páris 447-50, Newyork 81-45, Genf 1540, Milánó 359-25, Prága 242-25, Bukarest 3640 Budapest 011, Wien 011.

Zürich, (Zárlat.) Budapest 69, Newyork 530 és egynegyed, Milánó 2355, Prága 1565, Wien 74 és hétnyelcad, Varsó 105 és fél, Szófia 390 és háromnegyed, Bukarest 235, Beograd 645, London 2366, Páris 2905.

Budapest, (Zárlat.) Devizák: Beograd 944-950, Bukarest 342-345, London 345000-347000, Milánó 3406-3423, Newyork 77300-77700, Páris 4237-4267, Prága 2275-2290, Wien 10920-10980.

Valuták: Dinár 924-943, lei 342-345, font 342000-346000, lira 3376-3413, dollár 76800-77360, frank 4237-4267, szokolj 2255-2277.

Az értékpapírpia.

Árak 1000 koronákban - Zárójelben a legutóbbi záró árfolyamok.)

Angol-Magyar	(42)	48
Magyar Ált. Hitel	(565)	593
Pesti Magy. Keresk.	(1225)	1310
Leszám. és Pénzv.	(73 1/2)	82
Pesti Hazai	(3530)	3790
Hermes váltóüzlet	(38)	40
Salgótarjáni	(570)	590
Rimamurányi	(126)	123
Égisz	(30)	30
Dél cukor	(490)	530

Broj 2442.

1508

Oglas.

Na dan 31. avgusta t. g. u 10 sati pre podne održaće se kod ovoga poglavarstva usmena a zatim ofertana licitacija za isporuku 120.000 kg prvoklasnih tvrdih drva za gorivo. Rok za isporuku je 1. oktobra 1924. g.

Oferti zapečaćeni i snabdeveni sa taksenom markom od 100 Din, primaju se do 9 sati pre podne do 31. avgusta 1924. g.

Iz kancelarije opšt. Srp. Elemir, 31. jula 1924. g.

Danilo Krajinović, Nova Lakatuš, beležnik. knez.

Zongora

jókarban, olcsón eladó.

Cím az ORIENT-ben.

Méhviaszkat

minden mennyiségben vesz

Weiterschan J. festékszakküzléte

Velikibecskerek, Fő-utca 16.

1529

Krumenacker István

nyug. vasuti főfelügyelő vállal fuvarlevél felülvizsgálást és vasuti szállítási eredő mindenemű visszereseket (hiányok, sérülések és határidő túllépések).

Vel. Becskerek, Etvesova u. 5.

Veszek

1531

két érb jókarban lévő használt gyalupadot szerszámmal

Arajánlatok: Kalapis János asztalosmester Melenci, küldendő

Eladó szobabutor

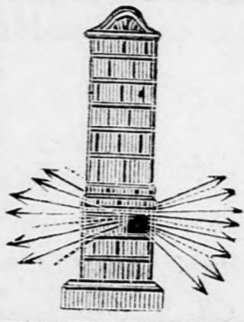
esetleg lakással együtt

kedvező fizetési feltételek mellett.

Bővebbet Piking Jakob ügynöknél.

Gombárovits István

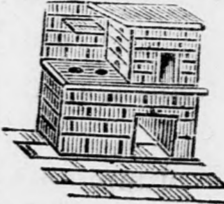
cserépkályhakesztő Velikibecskerek, Kara Gyogyev trg (Vásártér) 6. sz.

Készít modern cserépkályhákat és takaréktűzhelyeket mindenféle színben és a legszebb kivitelben. Azonkívül Faburkolatok, fajenc-lapok, chamotte-betétek, chamotte-téglák, chamotte-föld és chamotte-liszt bármily mennyiségben kapható.

Elvállal mindenféle átrakásokat és átalakításokat szén-, koksztűzésre és gyorsmelegítésre.

Vidéki megrendeléseket gyorsan, pontosan és szolid árak mellett eszközöl.

Nagyobb mennyiségű száraz, egészséges, kemény, tulnyomólag

gyertyán dorong-tüzifa

ölenként 500 dinár

Ugyszintén teljes hajó- és vagonrakományokban is feltűnően olcsó árban kapható

Gergely Samu fakeskedőné!

Velikibecskerek.

1458

Telefon: 246.

Torontáli Mezőgazdasági

Gépipar, Vas- és Fémöntőde R.-T. Vel. Becskerek

Vámház állomással szemben, Miletićeva (Temesvári) utca.

Telefon 51.

Modern vas- és fémöntőde:

Készít vas- és fémöntvényt rajz vagy modell után bármely sulyig.

Nagy gépjavitó-műhely:

Mezőgazdasági és ipari gépeket szakszerűen javít, vagy átalakít. Huzatos lokomobilok magánjárókká való átalakítása. - Gyárt ipari és mezőgazdasági gépeket, szivattyukat stb. stb.

Raktáron:

Szivattyuk, kukoricamorzsolók, szij-tárcsák, darálók, csapágyak, szalmarázó tengelyek, konsolok, transzmisziók, rézkenőszelencék s olajozok, Gál- és Ewart-láncok, magánjárókhoz öntvények, különféle téglagyári berendezési tárgyak.

433

Okleveles tanítónőt

keresünk nevelőnőül birtokra, ki 2 kisleánykánkat a magyar tagozatu IV. elemre előkészítené és levizsgáztatná. Fizetési igények megjelölésével ellátott bizonyítványt és fényképet kérek Ném etül tudók előnyben.

Cím: Dr. Brestyánszky földbirtokos, volt főkapitány, Zsednik, Bácska 1536

EGADÓ

1534

6 lőerejű, álló, Linz-gyártmányu benzimotor morzsolásra és körfűrészre alkalmas, üzemképes és egy dinamó 26 volt, 110 amper, schaftablával ellátva, szabad kézből kedvező fizetési feltételek mellett. Bővebbet Piking ügynöknél.

Osszecsukható-vaságy

erős, laposidomvasból és vörserézzel befenntartott acéldrot matracsal, a 300 Din Után-éttel küld mint más vasbutorokat is „Zrnai” D. D. Zagreb, Petrinjska ulica 3. Telefon 7-43.

Van Önnek tyukszeme?

ha igen, úgy használjon „Clavén”-t

A „Clavén” név törvényesen védett!!! A „Clavén” nem tinktura vagy flastrom, hanem kenőcs, amely azonnal az első használat után a fájdalmat enyhíti és 5-6 nap alatt a tyukszemét, szemölcsöt és bőrkeményedést végleg és fájdalommentesen eltünteti. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában, ha itt nem volna kapható, úgy tessék a feltaláláshoz fordulni: Mr. M. Hrnjak gyógyszerár és kozmetikai laboratóriuma Sisak (Horvátország) 1523

MESZET

vagonnál azonnal szállíthatunk frankó minden állomásra

Özv. Guitmann Jakabné és Fial V.-Becskerek. Beocsini portlandcement, surlahomok, stuknád, cementlap, csövek, lépcsők, vályuk raktáron 1431

Feltöltéshez alkalmas

föld

kapható

Brigadir Risztitya (Aradáci) u. 31. szám alatt. 1527

2

jó házból való fiu fizetés mellett tanoncnak felvétetik.

Ugyanott használt és új írógépek és kerékpárok állandóan raktáron.

Bármilyen mechanikai javítások legfontosabban és legjutányosabb áron eszközöltetnek.

Léderer Károly

mechanikai üzlet és műhely Velikibecskerek, Zsitni trg (Buza-tér) 8.